

חוט המשולש

משינתכם והקיצו נרדמים טתרדמתכם עמדו נא התעוררו נא לראות במעמד בניכם איך בצרה ובצוקה המה ומהרסין ומחריבין מטיך יצאו וכולם פה אחד באסיפה המכינום ללחום ביום קרב. ואבינו זצ"ל הבין נ"כ שישנם רבנים עניים אשר קשה עליהם ישיבתם בעיר פעמט ע"כ קיבץ כשלשה אלפים זהובים מאיזה נביריט ממכיריו הנאמנים לה' לחלקם בדרך כבוד מאוד להרבנים אשר לא ה' להם לכסף מוצא ובהצנע כדי שלא יודע לוולתם:

איזה ימים אחר אסיפה זו התחיל הקאנגרעס ואבינו זצ"ל לא שב לביתו רק ישב בפעמט כל ימי הקאנגרעס כי לא רצה לעמוד מרחוק במלחמת הדת הזאת ואם שטמעם הכמים אצלו לא רצה לישוב בקאנגרעס ממש במושב תערובות אנשים כזה וציווה לראשי הקהלה שלא יבחרו אותו אבל עכ"פ כל העת שישבו אנשי הקאנגרעס ליעץ אוה למושב לו בפעמט ויום ולילה לא שקט והיו תמיד יוצאים ונכנסים מאנשי חיל אשר בקשו עצה ותושיה ממנו ונס הנדולים וראשים מצד שכנגדינו באו אליו כי רצו שיתן ידו לעשות פשרה בין הכחות אבל אבינו זצ"ל השיב להם אין בירינו להניח אפי' מנהג קל ממה שנהנו עפ"י ותיקון ונדולי ישראל בעלי הוראה והתורה ואין אנו רשעים לזון אפי' זיו כ"ש ורק שני דרכים לפנינו או כולו לה' ואם לאו תהיו כקרת ועדתו והבדלי מתוך העדה הזאת, ואבינו זצ"ל היה שונא מאוד את הפוסעים על שתי המעופים כי ידע כי בנפשינו הוא שהמה מטעים הרבה את היראים וה' רגיל לפרש קרא בתהלים הטיבה ה' למובים ולישרים המה היראים את ה' הטיבה עמם ע"י שהמטים עקלקלותם שאלו המטים מדרך ישרה ומראי' עצמם לעומדים בתוך יולכים ה' את פועלי און שיתנלה קלונם ובין פועלי און יהי נימנים וע"ז יהי שלום על ישראל כי הצבועים קשים יותר לנו *):

(*) דכרנא שסופר לי אבא זצ"ל בשנת תר"ט בעת שארץ רעשה והתגעשה ומוט התמוטטו הממלכות ע"י המתפרצים מתחת ארניהם או גם נפרעו פרעות בישראל ובפעמט עמד איש בליעל ויסר עדה רעה בשמה רעפאָרמגעמינדע והמה בילו את הקודש לגמרי ותחת אשר ישמרו את יום ש"ק הקדישו את יום א' כנימוס שאר האומות, בבהכ"ז ישבו אנשים ונשים בערוביאו וילדות נבריות עלו על הוכן לברך ברכת כהנים וכדומה דברים שלא שמעו און מעולם ובשמעו גאון ישראל וקדושו בעל אכרי אש זצ"ל דבר זה פחד מאוד והתעורר את אבינו זצ"ל ושאלו למה שותק להגבילה גדולה הזאת אשר לא יעשה לא יוכל להבין זאת הלא עליו מוטל לצאת בראש ולעורר את שאר הרבנים ומו יוכל לראות בבלעל הקודש כיכ וכדומה דברים היוצאים מלב קדוש כמותו והשיב לו אבא זצ"ל אל יראג הדריג מאלו אשר בשם רעפאָרם יכנו עצמם וממעשיהם המשוועים כי במדינתנו עוד לא ירדה האמונה אצל המון ישראל אחורנית כיכ שישמעו לקבוע יום ש"ק על יום אחר או שאר מעשי משוגעים דהם ומו ישמע להם ואין מן הצורך ללחום נגדם כי הם כלים מאליהם וילכו לדראון עולם. רק אני מפקד תמיד מאלו אשר מודים ששבת הוא בשבת ובכ"ז מתחילים אותו אשר אומרים שיש לנו תורה אבל הראשונים החמירו על עם בני ישראל והוסיפו הרבה תוספות מרובת על העיקר וקשה כה המכל ומקילים בתקנות וסנהגו ישראל ומענה בפהם שיע"ז יהיה נקל יותר לקיים ולשמור גופי התורה והמה מחזקים האילן ע"י שקוצצים הענפים וכדומה דברי כדומה מאלו אני מפקד אשר אומרים שהם יהודי' רק שרצונם שהתורה יהי' לפי רוח העת ורוח שמות נכנס בהם לגרוע מגופי התורה במקום א' ולהוסיף שמות והבל במק"א כי אלו הם כמעבור אשר עליו יעבורו העומדים בעד המים ובלי מעבורת וגשר ולא יתגעש אדם ולא יעלה בדתה שרצה לילך על צד השני' אבל אם יש מעבורת וגשר אזי הולך מצד א' על הגשר ומשם יוכל לבוא אל צד השני ועי"כ המה לסכנה עצומה ליראי ה' וחשבי שמו והשיב לו הגאון נכון דיבר הדריג וכזמנו דיבר וחכם עדיף מנבוא. והאמת כאשר הכטיה כן ה' הרעפאָרם כלה במעט זמן כי לא ה' משוגעים הרבה כיכ וגם עתה עוד אינו בנמצא במדינה ואפי' באשכנז יש רק בשנים ושלושה מקומות עיירות גדולות ואלו הקשים לנו ביותר ישנם בעו"ה הרבה יותר מדי:

(*) בשנה ההיא בריח אדר יום הולדת אבינו זצ"ל בהיותו בפעמט צויה למשמשו שלא יניח אדם לבוא לפניו כל היום וה' רגיל מימי נעוריו לסיים על יום זה איזה מסכתא, וכל הבאים חזרו בלא מלאת מבוקשם ובא רב גדול א' מתלמידיו ומקורב למשפחתו וביקש ליכנס והגיד לו את אשר צוה רבו וה' הדבר לפלא בעיניו ובע"כ נכנס והשתחווה על המראה כי מצא את רבו גועה בבכי